BOUTERBODE

Nr. 30 **~ een uitgave van het Paulus Archief ~** **mei 2007**

DE TERUGKEER VAN DE KRAAKVOGELS

HET EINDE DAT GEEN EINDE IS

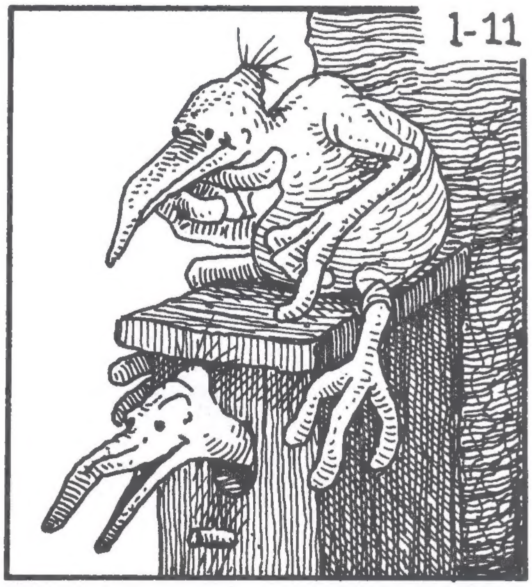

In juni verschijnen er opnieuw twee boeken in de reeks Paulus-uitgaven van Uitgeverij De Meulder, getiteld *In de nesten* en *Slakkenpraat.* Het zijn de delen 19 en 20 en daarmee lijkt de reeks nu eindelijk voltooid te gaan worden. In deel 19 maken enkele oude bekenden opnieuw hun opwachting, waaronder de kraakvogels. Deze brutale schepsels kwamen we eerder tegen in deel zes, *De kraakvogels.* Dat boek droeg niet alleen hun naam in de titel mee, maar stond uiterlijk ook zwaar onder invloed van de krakende eigenschap van deze dieren: het volledige omslag werd door deze rustverstoorders in beslag genomen. Zelfs Paulus werd van de rug verdreven!

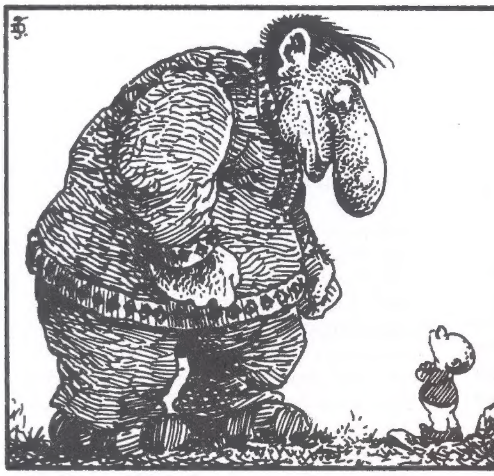

In het nieuwe boek *In de nesten* hebben de kraakvogels bezit genomen van de nestkastjes die Paulus eigenlijk voor de mezenfamilie heeft gemaakt. Die dakloze vogeltjes moeten nu door de boskabouter aan vervangende woonruimte worden geholpen. Zo gaat het in het leven, zelfs als je een mees bent.

Beren en reuzen
Andere oude bekenden in deze nieuwe uitgaven zijn een aantal reuzen (die nog steeds op zoek zijn naar een juiste plaats voor hun jaarvergadering) en Poetepoet. Zoals bekend betreft het hier de laatste Paulus-verhalen die Jean Dulieu destijds maakte en het lijkt wel een beetje of hij ons afscheid laat nemen van een aantal van zijn figuren. Zo is Poetepoet niet meer het grappige beertje uit het oorspronkelijke boek van 1965. Dat kleine beertje van toen is inmiddels een hele beer geworden en het kost Paulus zichtbaar moeite daar op de oude vertrouwde manier mee om te gaan. Om over Eucalypta maar te zwijgen; de oude heks komt er dit keer niet zonder kleerscheuren vanaf!

Meer dan één verhaal
Voor het eerst bevatten deze Paulusboekjes meer verhalen per deel. In deel 19 zijn het *In de Nesten, De wintervoorraad, Alweer reuzen* en *De verjaarstaart.* En in deel 20 staan *Slakkenpraat, De beer* en *Wurmensoep*. Het geeft aan dat de auteur op het laatst moeite had om originele lange verhalen te verzinnen en terugviel op kortere vertellingen zoals hij gewend was in de tijd van zijn tijdschriftverhalen. *De beer* is gebaseerd op een vertelling in de Margriet van 1964, terwijl de titel *Wurmensoep* al in 1959 in Eva werd gebruikt. Het is weer zo'n typisch voorbeeld waaruit blijkt hoe voorzichtig Dulieu met het recyclen van zijn verhaalgegevens omsprong, terwijl het anderzijds aangeeft dat de enorme omvang van zijn oeuvre dit soort hergebruik met gemak toeliet.

Nog drie te gaan!
Het voltooien van de reeks betekent niet dat er geen nieuwe Paulus-titels meer zullen verschijnen. Om andere uitgeverijen niet in de wielen te rijden werd destijds besloten om een drietal titels uit de 23 verhalen tellende Paulusstripreeks niet uit te geven. Het ging daarbij om *Het beest van Ploemanàc, De toverhoed* en *Bouterbijters in het bos.*
Afgelopen jaar bereikten Dulieu en De Meulder echter overeenstemming over het plan om ook deze verhalen alsnog aan de reeks toe te voegen. U hoort er meer van.

Nu al te bestellen
In de nesten en *Slakkenpraat* kosten zoals alle Paulus-uitgaven uit de reeks € 14,80 per deel. Ze zijn vanaf volgende maand verkrijgbaar in de boekwinkel en nu al te bestellen via de webwinkel van demeulder.nl

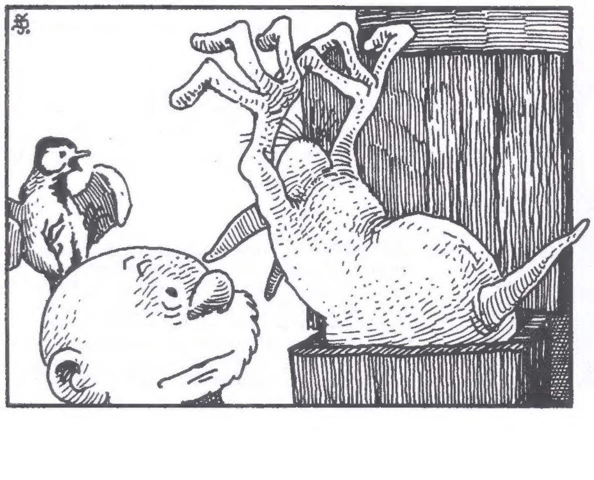

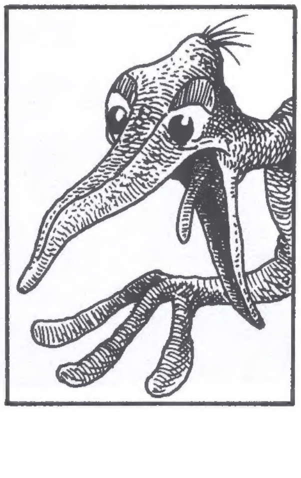

EXTRA poesjes EDITIE

De Poezenkrant

Poesjes-regisseur Machteld van Gelder:

'Je zit de hele tijd te wachten en dan heb je nog niks'

Wie is wie in poesjes?

STERALLURES?

BRINKIE SLAAPT

Brieven

Olivier van E. 'watermanager'

EVEN RECHTZETTEN

Wie z'n kat brandt, moet op de blaren zitten

In Bouterbode #29 schreven we over nieuwe dvds met de titel *Poesjes*, waarbij als intromuziek gekozen was voor de bekende Paulus-tune, Dance of an ostracised imp van Curzon.

We schreven die keuze toe aan vormgever en Poezenkrantman Piet Schreuders, die ons vervolgens op de vingers tikte met de mededeling dat de informatie in het stukje "gedeeltelijk onjuist is, op zijn minst onvolledig en te kort door de bocht." De beginanimatie van de leader is weliswaar door hemzelf (samen met Sonja van Hamel) in opdracht van de producent Machteld van Gelder ontworpen, maar het was niet zijn idee om daar de Paulus-tune onder te zetten.

"Circa 2002 of 2003 had ik aan Machteld, met wie ik toen contact had voor het dvd-boekje "De Achtertuin van Jan Wolkers", een dubbel-cd gegeven met "leuke muziekjes" die ik in de loop der jaren verzameld had, eerst als maker van het radioprogramma Vrije Geluiden (1985-1992) en daarna Instituut Schreuders (1992-2000). Als filmmaakster is zij altijd op zoek naar leuke muziekjes om als achtergrond of als tune te gebruiken, vandaar.

Toen zij de serie "Poesjes" aan het maken was, heeft zij als proef dat Curzon-melodietje eronder gezet en dat bleek goed te werken. Niettemin heb ik, zodra ik er als ontwerper bij betrokken werd, haar ten stelligste afgeraden om deze tune te gebruiken, juist vanwege de associatie met Paulus. Zij heeft toen in haar kennissenkring een beetje rondgevraagd en niemand bleek de tune te (her)kennen — die mensen zijn allemaal zo rond de dertig, denk ik. Dus als het ware onder protest heb ik toen het leaderontwerp gemaakt waarbij de poezenvoetjes op maat van de Curzon-muziek het beeld vullen. Het weinig fraaie omslagontwerp van de Poesjes-dvd (afgebeeld in Bouterbode) is niet van mijn hand, hoewel dat wel gesuggereerd wordt door hem bij het stukje af te beelden." Aldus Schreuders.

Nieuwsgierig geworden?

Een fragment van Poesjes-met-Paulus-tune is te vinden op www.minutes.tv/poesjes1.html

RETROGORDIJNEN

Trendy volk koopt al jarenlang kleding op rommelmarkten en in tweedehands winkels. En het heeft er alle schijn van dat ook de aandacht voor kinderkleding die kant op gaat.

Nou worden die tweedehandsjes overigens steeds exclusiever, gezien de artikelen die bijvoorbeeld op knotsknetter.nl zijn te bestellen. "Knotsknetter is een vrolijke winkel vol retro-, vintage- en recyclemode voor kinderen die weleens iets anders aan willen!" roept Knots het uit op haar site. De kleding wordt dan ook samengesteld uit gerecyclede materialen, zoals gordijnen, vitrage, keukenschorten, dekbedhoezen en tafelkleedjes. Maar ze schrikt er ook niet voor terug om hier en daar een nieuw stofje te gebruiken als dat zo uitkomt.

Bovendien maakt Knotsknetter van alles slechts één exemplaar, waardoor iedere creatie uniek is, want daar doen we het uiteindelijk voor. En eerlijk gezegd, het zijn kleurrijke dingetjes! Bovendien is het wel heel leuk dat Knotsknetter op Paulus kickt en de boskabouter op deze manier een herkansing biedt. Gewoon, door fraaie gordijnstof uit de jaren zestig op te kopen, aan stukken te knippen en te verwerken: 'Paulus relaxt, maat 92/98' heet dit ontwerpje op links. Herkomst: oude Dirndljurk, keukenruitje, dekbedhoes en retrogordijn. Slechts € 37,50.

Het zal niet makkelijk zijn om verzamelaars van Paulus-spullen een dergelijk gordijn te ontfutselen. Maar aan de andere kant, het is wel echt Dulieu en geen Chanowski. Daar mag je als kid best trots op zijn!

Paulus in beeld

Jarenlang was de onlangs overleden Jan van Oort een dagelijks geziene wandelaar in het Arnhemse Gravinnenbos, niet ver van zijn huis. Samen met zijn hond was hij er meer keren per dag te vinden. Wat velen niet wisten was dat het ook Jean Dulieu was, de geestelijk vader van Paulus de boskabouter, die daar genoot van de natuur. Bij zijn crematie lag er een bloemstuk met foto's van alle honden uit het bos.

Enkele weken na de uitvaartplechtigheid besloot een aantal enthousiaste wijkbewoners een stichting op te richten met de naam *Paulus in Beeld*. Doel is om in het Gravinnenbos een beeld van Paulus te plaatsen en het gedachtegoed van de kunstenaar levend te houden.

Paulus moet een definitieve plaats in hun wijk krijgen!

Meer informatie over dit initiatief kunt u in de volgende bode verwachten.

RECTIFICATIE

In de vorige editie van de Bouterbode kregen we de mogelijkheid aangeboden om de laatste foto met Jean Dulieu te plaatsen, wandelend in het Gravinnenbos te Arnhem.

Daarbij vermeldden we uiteraard ook de naam van de maker, maar schreven die helaas verkeerd.

De juiste vermelding had moeten zijn: Foto: Anne Wolthuis.

BOUTERBODE 30 - redactie: Maarten J. de Meulder - postadres: Dobbenwal 47, 9407 AD Assen - mailadres: bouterbode@paulusarchief.nl - drukwerk: De Marge, Groningen - abonnement: € 7,00 voor bode 31 t/m 35 op Postbank 3945495 tnv Uitg. De Meulder te Assen - ook aan te vragen via de webwinkel van de uitgeverij op www.demeulder.nl - verantwoording Paulus-illustraties: © Jean Dulieu - tijdschriftcode ISSN 1388-2465.

NIEUW en HERDRUKT

Boekuitgaven, cd's en dvd's

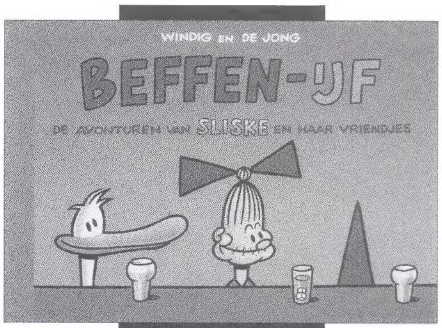

In de afgelopen maanden verschenen er weer diverse nieuwe en herdrukte uitgaven met werk van Jean Dulieu, die we hier nog even willen noemen. Zo werd het zoeken naar en het terugvinden van de gestolen aquarel van Paulus en de eikelmannetjes opgenomen in het boek Beffen-ijf, het eerste deel in de reeks 'avonturen van Sliske en haar vriendjes'. Het is een bundeling van een groot aantal stripafleveringen rond de figuur van Sliske (een maffe Wiske zonder tanden) die Windig en De Jong de afgelopen maanden in Het Parool publiceerden met titels als Sliske, Eend, Biertje, Eitje, Sikje, Hund en Kabouter. In de laatste strip werd tweemaal de geftolen Pauluf-aquarel uit het Groningfe Ftripmuseum ten tonele gevoerd en daarmee kreeg het muifje wel een heel lang ftaartje.

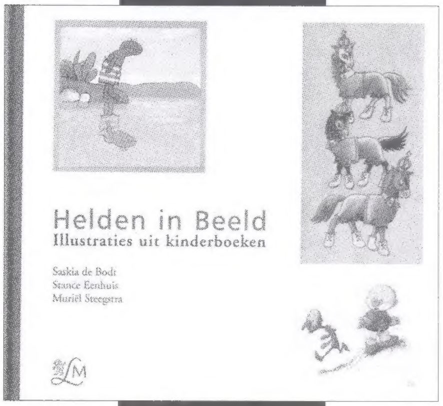

Helden
Ter gelegenheid van de tentoonstelling 'Helden in beeld' in het Letterkundig Museum te Den Haag (zie Bouterbode #29) verscheen het boek *Helden in Beeld. Illustraties uit kinderboeken.* In deze fraaie, gebonden en gekartonneerde uitgave vinden we een beknopt overzicht van het werk van vele kinderboekillustratoren, waaronder natuurlijk ook Jean Dulieu. Leuk is de afbeelding van een gewassen pentekening uit *Paulus en de Eikelmannetjes.* Weinigen weten immers dat de tientallen zwartwit-illustraties in dat boek oorspronkelijk in sepiatinten werden gemaakt, wat de uitgever te duur vond worden om te reproduceren. Jammer dat de herdruk van deze originele afbeelding wat rooier is uitgevallen dan het lichtbruine origineel. Mooier zijn de kleine schetsjes van de boskabouter die een inleidend essay van kunsthistoricus Saskia de Bodt illustreren.
Het boek is verkrijbaar bij de tentoonstelling, die nog tot 29 juli van dit jaar is te bezichtigen. Op letterkundigmuseum.nl vindt u onder 'kijken naar kinderboeken' trouwens een leuk filmpje dat een beeld geeft van de expositie, inclusief de projectie van een oude Paulus-ansichtkaart die voorbij flitst.

Luisterherdruk
Uitgeverij Rubinstein heeft een derde druk uitgebracht van het veelgevraagde luisterboek van Paulus de boskabouter met daarin 8 cd's. Deze uitgebreide weergave van bijna 8 uur aan Paulus-radiohoorspeluitzendingen uit de jaren vijftig en zestig is ook verkrijgvaar via de webwinkel van De Meulder.

Francesco
Van het boek Francesco – Dulieus prijswinnende verhaal over het leven van Franciscus van Assisi – verscheen een derde druk bij Uitgeverij Vrij Geestesleven. Maar Vrij Geestesleven ging al in 2001 failliet. En dus staat op het titelblad vermeld dat VG een imprint is van Uitgeverij Christofoor, die het recht om de merknaam Vrij Geesteleven te mogen blijven voeren en exploiteren in overleg met de curator uit de boedel kocht.
Francesco kreeg een nieuw omslag en behield gelukkig alle oorspronkelijke illustraties. Aan de tekst werd hier en daar wel wat gesleuteld.

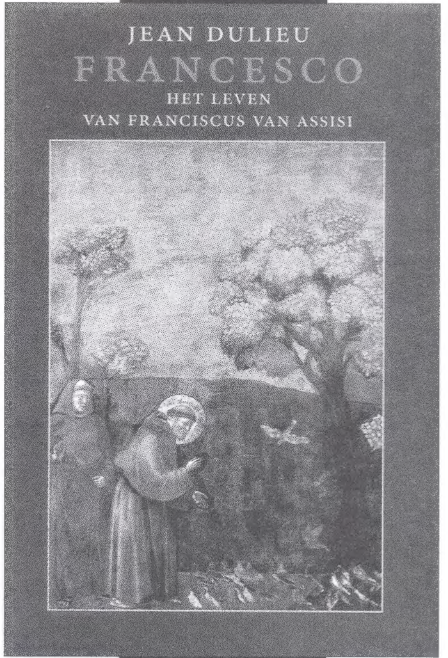

Chanowski weer op dvd
Voor de zoveelste keer brengt een bedrijf de Chanowski-verhalen van Paulus de boskabouter op de markt. Na diverse uitgaven op video en in 2005 de Disky Bouterbox met vier uur aan Paulus-afleveringen, is het dit keer de Bridge Entertainment Group die een poging waagt. Twee dvd's brengen ze op de markt waarop telkens 15 afleveringen zijn te zien. Zoals eerder in de Bouterbode beschreven betekende het contract met Chanowski voor Dulieu begin jaren zeventig een uitkomst toen hij wat krap bij kas zat. Tot grote ergernis en verdriet van de auteur week deze dagelijkse tv-kinderserie na verloop van tijd echter steeds meer af van het oorspronkelijke werk, zonder dat hij daar ook maar iets aan kon veranderen.
Wie de nieuwe Bridgekids-dvd's gaat bekijken, treft een eenvoudig menu aan waarop alle vijftien afleveringen een beetje saai staan vermeld als Aflevering 1 t/m Aflevering 15. Geen titels, geen afbeeldingen.
Wat op de eerste dvd bovendien opvalt is dat je met de eerste aflevering midden in een lopend verhaal valt. Een woordvoerder laat desgevraagd weten dat dit het materiaal was dat het bedrijf kreeg aangeleverd en dat er verder geen navraag is gedaan omtrent herkomst of titels. Men vermoedde wel dat dit niet het begin van de serie was, maar nam aan dat het 't enige tot nu toe gedigitaliseerde materiaal betrof.
Bridgekids heeft zich verder dan ook niet verdiept in de materie en de afleveringen zonder kennis van zaken tot dvd's gemaakt. Uitgeven zonder passie dus en dat verdient het werk van Chanowski nou ook weer niet.

Aanschafgegevens

Beffen-ijf, de avonturen van Sliske
Uitgeverij Oog & Blik / De Harmonie
ISBN 90 5492 183 8
€ 13,50

Helden in Beeld
Illustraties uit kinderboeken
Letterkundig Museum in samenwerking met Uitgeverij Bas Lubberhuizen
ISBN 90 5937 142 9
€ 17,95

Het grote luisterboek van Paulus de boskabouter, 3e druk
Uitgeverij Rubinstein
ISBN 90 5444 564 5
€ 24,95

Francesco, 3e druk
Uitgeverij Vrij Geestesleven
ISBN 90 6038 373 7
€ 18,50

Paulus de boskabouter – deel 1 & 2
Bridge Entertainment Group
15 afleveringen / 75 minuten
€ 5,00

Paulus maakt vetbolletjes

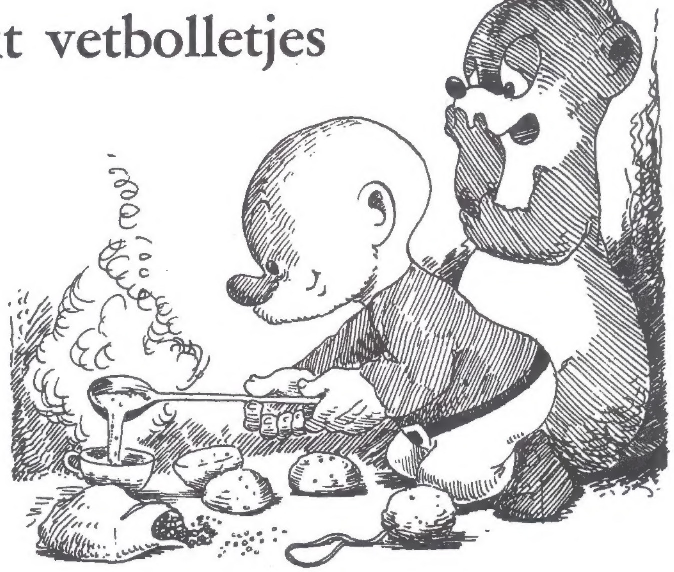

Er blies een ijzige wind door het grote bos en er was sneeuw gevallen! Paulus was van zijn morgenwandeling veel eerder thuisgekomen dan gewoonlijk, en niet alleen omdat zijn voetjes zo koud werden.
Paulus maakte zich zorgen over de vogels. Overal tussen de struiken had hij zielige miespergeluidjes opgevangen en hij wist heel goed wat dat betekende: honger! Het kleine boskaboutertje was dan ook meteen druk aan het werk gegaan. Uit zijn voorraad had hij zonnepitten gehaald en hennepjes en maanzaad en daarna was hij vet gaan smelten. Ik hoef jullie niet te vertellen wat hij ging maken. Natuurlijk, vetbollen!
Nauwelijks was de eerste vetbol klaar, of Gregorius kwam half slapend binnenstommelen. Hij geeuwde en verklaarde toen likkebaardend: „Paulus, ik wil een bed vol hebben!" „Geen sprake van!" zei Paulus, terwijl hij misprijzend naar de dikke das keek. „Dat is alleen voor de vogels. Jij hebt het niet nodig. Je bent net zo vet en zo bol als een vetbol! Ga maar gerust weer naar bed, dan heb je een bed vol vet!" Diep teleurgesteld wandelde Gregorius terug naar zijn warme huisje. Toen de eerste vetbollen klaar waren, ging Paulus dadelijk naar buiten om ze op te hangen voor de meesjes. En wie kwamen daar van onder de sneeuw en de bladeren kruipen? De egeltjes! „We ruiken vetbollen!" juichten ze gretig. Maar Paulus kon streng zijn als het moest. „Ga slapen!" bromde hij, „jullie zijn dik genoeg!"

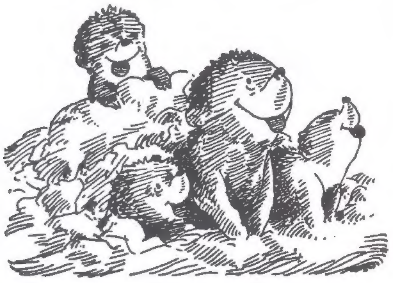
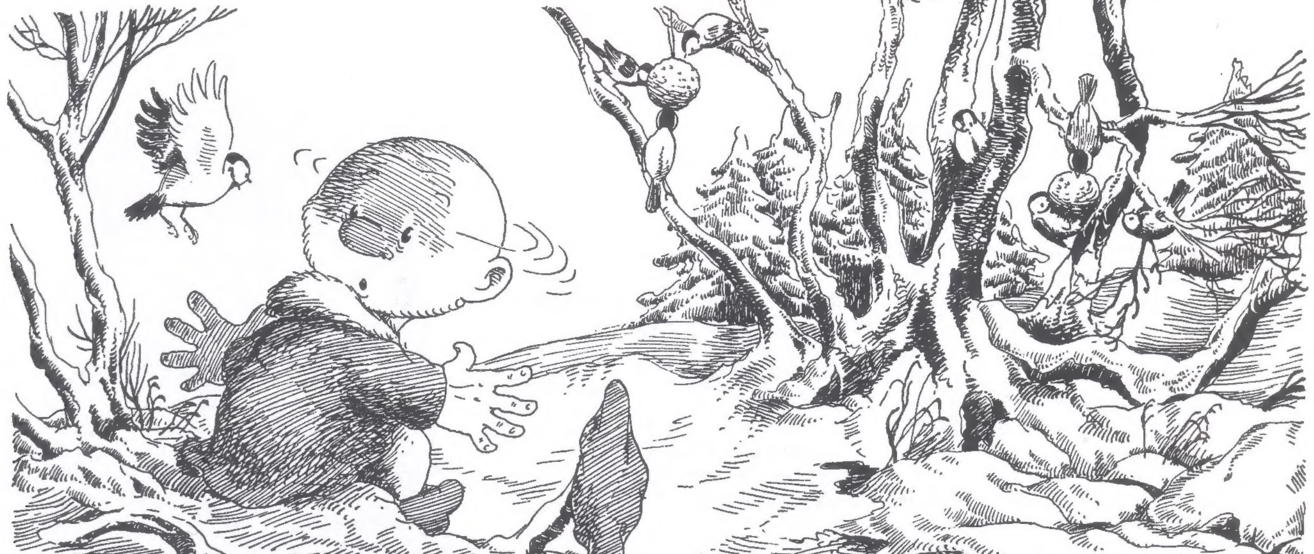
In een elzenbosje hing Paulus de vetbollen op en het werd een groot vogelfeest! Van alle kanten kwamen de hongerige meesjes aanvliegen en deden zich te goed aan de lekkernij! Paulus zat zielsgelukkig toe te kijken en merkte niet eens dat zijn billetjes koud werden. Hij had zijn mutsje afgezet en opeens pikte er iets aan zijn bolletje. Haastig keek Paulus om. „Wie pikt er aan mijn bolletje?" vroeg hij verontwaardigd. „Oh, neem me niet kwalijk, Paulus," zei een dikke mees, hevig geschrokken, „ik dacht dat het een vetbolletje was!"